

ЗВІТ

результати оцінювання освітнього процесу здобувачами первого (бакалаврського) рівня вищої освіти» факультету «Образотворче мистецтво» освітньо-кваліфікаційної програми «Станковий живопис» (осінній семестр 2020/2021 н.р.)

Опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу за визначеною освітньою програмою здійснюється відповідно до Положення про опитування учасників освітнього процесу в Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та реалізації принципу «студентоцентрованого» навчання.

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності здобувачів первого (бакалаврського) рівня вищої освіти якістю освітнього процесу.

Для отримання даних було використано анкетування студентів 1-3-го курсів.

Опитування проводилося 09.12.2020 р. Характеристика вибірки: 14 респондентів (35% від загальної кількості) студентів 1-3 курсів, здобувачі первого (бакалаврського) рівня вищої освіти факультету «Образотворче мистецтво» (освітня програма «Станковий живопис») денної форми навчання.

Опитування щодо оцінювання якості навчальних курсів є одним з важливих інструментів контролю якості викладання, змісту й форми навчальних планів, зокрема тому, що дозволяє виявити проблемні ситуації. На жаль, невисока кількість відповідей – 35% від загальної кількості студентів, що опановують освітньо-кваліфікаційну програму «Станковий живопис», не надає можливим проводити кількісний аналіз отриманих результатів з дотриманням належних критеріїв репрезентативності. Отже, зосередимося на змістовному аналізі результатів анкетування (11 «закритих» питань).

Результати аналізу відповідей на питання «Чому Ви обрали для навчання ХДАДМ?» свідчать про те, що більшість з опитуваних студентів, що обрали для навчання в ХДАДМ освітню програму «Станковий живопис» – – 57,1%, продовжують художню освіту, для 7,1% мотив вибору навчального закладу – компетентність викладачів. 21,4% опитуваних обрали академію тому, що впевнені – в ХДАДМ вони можуть отримати гарну освіту за обраною спеціальністю. На жаль, 14,3% респондентів, які обрали навчання в академії, не пояснили мотиви свого вибору навчального закладу.

Результати відповідей на питання «Чому Ви обрали для навчання ХДАДМ?» представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Відповіді на питання: «Чому Ви обрали для навчання ХДАДМ?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
В ХДАДМ викладають відомі митці	7,1%
Продовжив (ла) художню освіту	57,1%
Гарне навчання за обраною спеціальністю	21,4%
Тут вже навчалися мої друзі	0
Інше (що саме?)	14,3%

Важливу інформацію отримано при аналізі відповіді на питання «Що для вас більше важливо отримати в результаті навчання в ХДАДМ?»

Пріоритет для більшості – отримати цікаву професію (42,8% респондентів). Отримання практичних навичок і вміння опановувати новими знаннями – на другому місці (по 21,4%). На жаль, 14,2% студентів не вказали, що мають на увазі, надавши пріоритету важливому для них «іншому».

7,1% респондентів другим номером у списку пріоритетів указали, що для них важливо отримати диплом про освіту (рис.1).

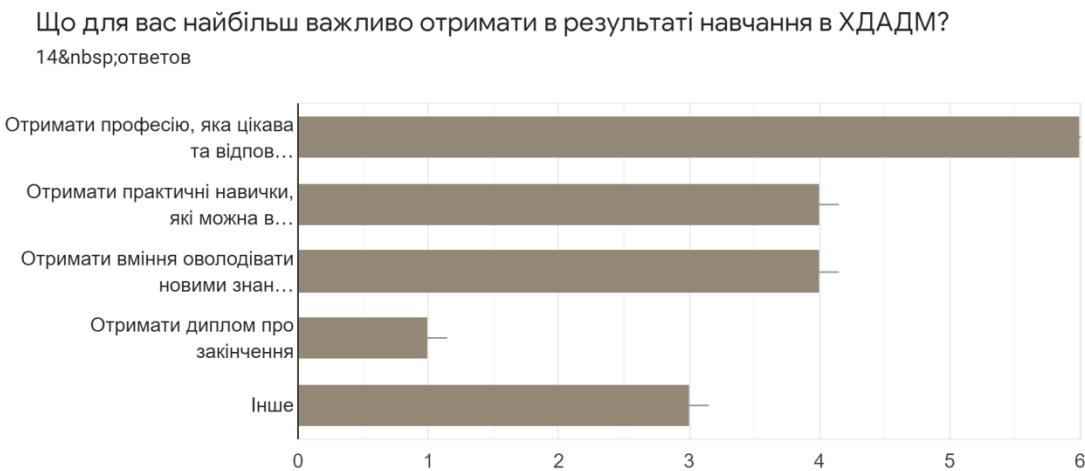

Рис.1 – Кількість варіантів відповідей на питання Що для вас більше важливо отримати в результаті навчання в ХДАДМ?»

Результати відповідей на питання «Що для вас більше важливо отримати в результаті навчання в ХДАДМ?» представлені в таблиці 2.

Таблиця 2

Відповіді на питання: «Що для вас більше важливо отримати в результаті навчання в ХДАДМ?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %	
	1 місце	2 місце
Отримати професію, яка цікава, відповідає здібностям	42,8%	
Отримати практичні навички, які можна відразу використовувати в роботі	21,4%	7,1%
Отримати вміння оволодівати новими знаннями, які допоможуть швидко адаптуватися на арт-ринку і в житті	21,4%	7,1%
Отримати диплом про закінчення	0	7,1%
Інше (що саме?)	14,2%	7,1%

За результатами аналізу відповіді на питання «Структура освітньої програми «Станковий живопис» відповідає Вашим очікуванням?» структура програм повністю відповідає очікуванням 14,3% студентів, більше половини респондентів (71,4%) указали, що програма, в цілому, виправдовує очікування. Отже, задоволили свої бажання 86% студентів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційною програмою «Станковий живопис». А 7,1% студентів, які брали участь в опитування указали, що не замислювалися над питанням очікувань щодо освітніх програм.

Тільки 7,2% респондентів вказали, що структура освітньої програми більшою мірою не відповідає їх очікуванням.

Результати відповідей на питання «Структура освітньої програми «Станковий живопис» відповідає Вашим очікуванням?» представлені в таблиці 3.

Таблиця 3

Відповіді на питання: «Структура освітньої програми «Станковий живопис» відповідає Вашим очікуванням?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Повністю відповідає	14,3%
В основному, відповідає	71,4%
В більшій мірі, не відповідає	7,2%
Не відповідає	0
Не замислювався (лась) над цім питанням	7,1%

Про високий рівень організації практичних занять в ХДАДМ свідчить те, що 82,3% студентів, які брали участь в опитування, задоволені (цілком – 42,9%, частково – 50%) тим, як в академії організовані практичні заняття. Лише 7,1% респондентів виказали незадоволення.

Результати відповідей на питання «Ви задоволені організацією практичних занять за фахом?»» представлені в таблиці 4.

Таблиця 4

Відповіді на питання: «Ви задоволені організацією практичних занять за фахом?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Цілком задоволений	42,9%
Частково задоволений	50%
Не задоволений	7,1%
Не замислювався (лась) над цім питанням	0

Опитування показало, що 78,6% студентів в цілому, задоволені змістом теоретичних занять. 28,6% респондентів цілком задоволені, 50% – частково задоволені. Показник неготовності до осмисленого вибору змісту навчальних дисциплін – 7,1% респондентів зізналися в тому, що вони не замислювались над питанням: задоволені чи ні змістом теоретичних занять?

Результати відповідей на питання «Ви задоволені змістом теоретичних занять?»» представлені в таблиці 5.

Таблиця 5

Відповіді на питання: «Ви задоволені змістом теоретичних занять?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Цілком задоволений	28,6%
Частково задоволений	50%
Не задоволений	14,3%
Не замислювався (лась) над цім питанням	7,1%

Питання «Ви задоволені тим, як організована самостійна робота студентів академії?» дещо провокаційне, тому що керівництво навчального закладу створює умови для організації самостійної роботи студентів і надає змогу організувати свою роботу в залежності від рівня особистісної зрілості. Аналіз відповідей свідчить, що лише 14,3% респондентів цілком задоволені умовами, що створені для самостійної роботи керівництвом академії. Частково задоволені 35,7% опитуваних, не задоволені – 28,6%. За результатами опитування навіть не замислювались над цим питанням 21,4% респондентів.

Результати відповідей на питання «Ви задоволені тим, як організована самостійна робота студентів академії?» представлені в таблиці 6.

Таблиця 6

Відповіді на питання: «Ви задоволені тим, як організована самостійна робота студентів академії?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Цілком задоволений	14,3%
Частково задоволений	35,7%
Не задоволений	28,6%
Не замислювався (лась) над цім питанням	21,4%

Окрему увагу в опитуванні (анкеті) було приділено системі оцінювання та справедливості оцінювання.

За результатами опитування студенти не мають нарікань щодо прозорості і чесності оцінювання результатів навчальної діяльності. 35,7% респондентів вважають, що оцінювання завжди, стільки ж (35,7%) – у більшості випадків чесне і прозоре. 7,2% студентів вважають, що їх діяльність не завжди оцінюють чесно і прозоро, а 21,4% респондентів не замислювались над цим питанням.

Результати відповідей на питання «Оцінювання знань викладачами відбувається прозоро та чесно?» представлені в таблиці 7.

Таблиця 7

Відповіді на питання: «Оцінювання знань викладачами відбувається прозоро та чесно?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Так, завжди	35,7%
У більшості випадків	35,7%
Не завжди	7,2%
Не замислювався (лась) над цім питанням	21,4%

Аналіз результатів відповідей на питання: «Що б Ви хотіли змінити у студентському житті ХДАДМ?» показав, що 64% опитуваних на перше місце поставили покращення технічного оснащення аудиторій та майстерень. На 3 позиції – побажання покращити якість викладання. Лише 7,1% опитуваних надали розгорнуті відповіді на відкрите питання «інше» (рис.2).

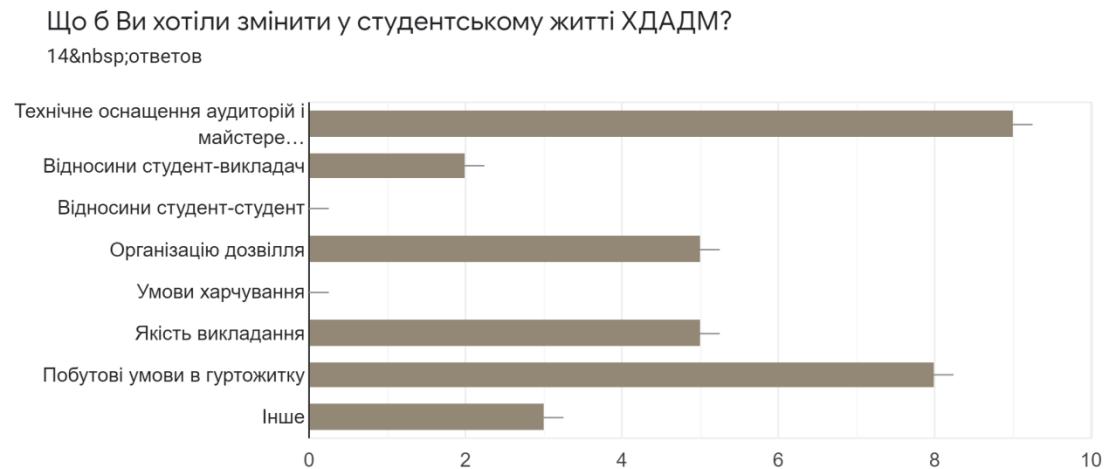

Рис.2 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Що б Ви хотіли змінити у студентському житті ХДАДМ?»

Результати відповідей на питання «Що б Ви хотіли змінити у студентському житті ХДАДМ?» представлені в таблиці 8.

Таблиця 8

Відповіді на питання: «Що б Ви хотіли змінити у студентському житті ХДАДМ?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %			
	1 місце	2 місце	3 місце	4 місце
Технічну оснащеність аудиторій і майстерень	64,2%			
Відносини студент-викладач	7,1%	7,1%		
Відносини студент-студент				
Організацію дозвілля	14,2	21,4%		
Умови харчування				
Якість викладання		7,1%	28,5%	
Побутові умови в гуртожитку	7,1%	3		21,4%
Інше (що саме?)	7,1%			

Результати проведеного аналізу свідчать про те, що переважна більшість студентів, які взяли участь в опитуванні (78,6%), повністю задоволена тим, що обрали Харківську державну академію дизайну і мистецтв і напрямок підготовки. 21,4% респондентів задоволені частково.

Результати відповідей на питання «Ви задоволені тим, що навчається в академії на напрямку підготовки «Станковий живопис?» представлени в таблиці 9.

Таблиця 9

Відповіді на питання: «Ви задоволені тим, що навчається в академії на напрямку підготовки «Станковий живопис?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Повністю задоволений	78,6%
Частково задоволений	21,4%
Скоріше задоволений	0
Не замислювався (лась) над цім питанням	0

Вік більшості студентів, які взяли участь в опитуванні, не перевищує 20 років. 28,5% – 17 років, 21,4% – 18 років. Лише 14,2% опитуваних віком 21-23 роки.

Результати відповідей на питання «Скільки вам років?» представлені в таблиці 10.

Таблиця 10

Відповіді на питання: «Скільки вам років?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
17 років	28,5%
18 років	21,4%
19 років	7,1
20 років	28,5%
21 років	7,1%
23 років	7,1%

Більшість респондентів – студенти 1 курсу (64,3%). Лише 7,1% опитуваних – студенти 3 курсу. Майже третина (28,6%) навчається на другому курсі.

Результати відповідей на питання «На якому курсі Ви навчаєтесь?» представлені в таблиці 11.

Таблиця 11

Відповіді на питання: «На якому курсі Ви навчаєтесь?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
1 курс	64,3%
2 курс	28,6%
3 курс	7,1%

Дані проведеного аналізу дозволяють зробити ряд позитивних висновків щодо мотивів вибору саме Харківської державної академії дизайну і мистецтв – більшість студентів, що взяли участь в опитуванні (86%) свідомо обирали навчальний заклад зі впевненістю, що саме в ХДАДМ вони можуть отримати вищу художню освіту за обраною спеціальністю.

Пріоритет для 42,8% респондентів – отримати цікаву професію. Якщо молодь обирає станковий живопис як спосіб само актуалізації, це дає змогу сподіватися на перспективний розвиток вітчизняного артринку.

Переважна більшість опитуваних (86%) виправдала свої очікування щодо структури освітньої програми, обравши «Станковий живопис».

Щодо 7,1% респондентів, які вказали, що не замислювалися над питанням щодо структури освітніх програм – невизначеність їх оцінки може бути атрибутовано як показник рівня особистісної зрілості.

На думку 82,3% респондентів практичні заняття за фахом в академії організовано на високому рівні.

У цілому, 78,6% опитуваних задоволені змістом теоретичних занять. Водночас викликає занепокоєння той факт, що 14,3% не задоволені. Враховуючи, що не зафіксовано прохань збільшити кількість годин на вивчення теоретичних дисциплін, «незадоволеність» може бути проявом так званого «кліпового мислення», притаманного значній частині сучасної молоді віком від 17 і більше років, показником рівня особистісної зрілості (7,1% респондентів показали, що не замислювались над питанням щодо змісту теоретичних занять). Подальші розвідки мотивації вибору навчальних дисциплін дадуть змогу прояснити це питання з метою підвищення ефективності навчальної діяльності з урахуванням особливостей і рівня сформованості когнітивних функцій студентів.

Аналіз відповідей на питання: «Ви задоволені тим, як організована самостійна робота студентів академії?» показав, що лише 14,3% опитуваних взяли на себе відповідальність за організацію самостійної роботи і цілком задоволені умовами, наданими керівництвом академії. 64,3% респондентів натякнули своїми відповідями, що не завжди готові нести відповідальність за організацію самостійної роботи, що свідчить при вираженні показники екстернального локусу контролю. З урахуванням того, що 57,1% опитуваних продовжують навчання і вже мають досвід організації навчальної діяльності у закладах художньої освіти, отримані дані потребують уточнення в ході подальших розвідок для виявлення рівня сформованості образу «Я» студентів і організації корекційних заходів з метою формування навичок ціле утворення і само актуалізації.

Переважна більшість опитуваних показала, що не має нарікань щодо прозорості і чесності оцінювання результатів навчальної діяльності. Той факт, що 21,4% респондентів не замислювалися над цим питанням, також є показником того, що і у що й у цієї групі респондентів в цілому, задоволені тим, як в академії організовано оцінювання.

Покращення технічного оснащення аудиторій та майстерень – це питання перше, по значенню, для 64% опитуваних. Перше-друге місця у пріоритетах – організація дозвілля. На жаль, студенти 1 курсу (переважна кількість респондентів) не змогли насолодитись студентським життям цього року в умовах дистанційного навчання.

Переважна більшість студентів, які брали участь в опитуванні (78,6%), повністю задоволена тим, що обрали Харківську державну академію дизайну і мистецтв і напрямок підготовки.

Лише на одне «відкрите» питання: «Ваші пропозиції та побажання?» 7,1% опитуваних надали розгорнуті відповіді. Слід відзначити їх невелику кількість. На жаль, студенти не проявили активності у доповненні «закритих» питань – зазвичай відкриті питання пропускаються.

Під час аналізу результатів анкетування складалось враження, що опитування стало для частини студентів можливістю «достукатись» до адміністрації, нарешті висловити «наболіле» або ж своє захоплення.

Фактично, саме ці відповіді дають можливість зафіксувати проблемну ситуацію та за можливості скорегувати чи відправити її.

Нижче як приклади наведено найбільш показові та водночас типові коментарі.

- Прибрати «Історію».
- Дистанційне навчання організовано погано. Дуже мало пар.
- У гуртожитку зробити гарячу воду цілий рік. В ідеалі витравити тарганів.
- Більше уваги викладача до робіт студентів (конструктивної критики, побажань для подальшого виконання роботи, більше відповідальності).
- Величезні проблеми з організацією адміністрації та сайтом ХДАДМ.

Значна кількість відповідей «не замислювався над цим питанням» – від 7% до 21% може свідчити як про незацікавленість респондентів, так і бути проявом низької сформованості навичок самостійно оцінювати свої освітні результати та проєктувати подальші освітні маршрути, виходячи з майбутніх професійних завдань.

Наявність змістовних відповідей на відкриті питання є додатковим підтвердженням того, що в опитуванні взяли участь насамперед ті, хто мав чітко окреслену думку, позитивну чи негативну, й більше того, прагнув донести її до адміністрації шляхом відкритих відповідей.

Студентське опитування, як частина діяльності Робочої групи із забезпечення якості освітньої діяльності, поруч із вивченням поглядів викладачів, випускників і працедавців, дотриманням академічної добродетелі дає об'єктивний матеріал для вдосконалення навчального процесу, включно з поглибленим soft skills (соціальних навичок і умінь) та покращення управлінських процесів в Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

15.12.2020 р.

Голова робочої групи
з забезпечення якості
освітньої діяльності ХДАДМ

Наталя БІЛЬДЕР